

Հ Ա Մ Ա Ն Ո Ւ Ա Գ

Մ Ա Ս Ն Վ Ե Յ Ե Ր Ո Ր Դ

Դուն ի՞նչ գիտես
 Խորհրդաւոր Տիեզերքի
 Գաղտնիքներէն...
 Դուն մասնիկ մը, մասնիկ չընչին,
 Մասնիկն ինչպէ՞ս պիտի գիտնայ
 Միտքն ամբողջին...

Գիտցիր միայն, ք'ով եկեր է,
 Աստուածացեր է ու անցեր,
 Ով մըրկեր է՝
 Սիրոյ բոցով,
 Ով տանջուեր է անբոյժ խոցով,
 Ով սիրտն ըրեր կարօտի ծով,
 Զաւկի մ'համար ով սեւ կապեր,
 Ով տառապեր՝
 Ուրիշի մը վիշտ ու կոծով,
 Աստուածացեր է ու անցեր...
 Անցեր է, չէ անէացեր:

Ով նայեր է ու զարմացեր,
 Ամենուն դէմ սիրտը բացեր,
 Եղբօր մը հետ անմար լացեր,
 Մըրբացեր է,
 Աստուածացեր է ու անցեր:

Ով եկեր է,
 Եղբայրացեր՝
 Հողին, քարին,
 Բոյս ու ծիլին,
 Ծաղկին, ծառին...
 Ամեն բանէ մաս բաժնացեր,
 Ու բաժնուեր է ամենուն...
 Հագար ձեռով կըրկէս իջեր,
 Հագար անգամ աշրուեր, շիջեր...
 Հագար ձեռով եկեր անցեր,
 Անցեր է, չէ անէացեր:

Բընութեան մէջ
 Ոչինչ, ոչինչ կ'անէանայ,
 Ոչ մէկ հիւլէ, ոչ մէկ էակ.
 Անմահ է Մայր Բընութիւնը,
 Եւ իր ամեն մասնիկն անմահ
 Պիտի մընայ:

* * *

— Ի՛նչ ելեր ես կը ցափըռտես
 Կարծես բնութեան գաղտնիքները՝
 Լսկ դուն գիտես,
 Ո՞ւր է գաղտնիքն «խորհրդաւոր»
 Տիեզերքին՝
 Որ մեր միտքին ըլլայ անտես...
 Բընութեան մէջ կան լոկ աստղեր,
 Բոց ու մոծեր,
 Անոնց միջեւ՝
 Պարապութիւն ու մրթութիւն,
 Անհմաստ ու անծայրածիր...
 Հոն տեղ չըկայ
 Ոչ հոգիին եւ ոչ Միտքին,
 Ոչ իսկ կեանքին:

Խորք է կեանքը՝ Տիեզերքին,
 Ու Մայր Բնութիւնն՝
 Ունտարքեր է, անհամակիր,
 Մեր սէրերուն ու փափաքին.
 Դուրս ենք անշուշտ մենք Ծրագրէն
 Տիեզերքին,
 Եթէ նոյնիսկ Ան ունենայ
 Մի Ծրագիր:

— Դուն կը տեսնես լոկ երեւոյթն,
 Երեւոյթը նիւթն է անշուշտ,
 Ոյժն է սակայն նիւթին էոյթն,
 Ոյժն է ոգին
 Այս հըրաշքին...
 Ու չի կըրնար նիւթը լուծել՝
 Խորին խորհուրդն
 Ու անսահման Տիեզերքին...
 Զի կըրնար նիւթն՝
 Բսկըգրնակը ըլլալ Միտքին,
 Ոչ ալ Կեանքին,
 Միտքն է հիմքը Տիեզերքին:

Բընութիւնը իր Ծրագիրն
 Ունի յըստակ,
 Ու Ծրագրին մէջ, Մայր Երկիրն
 Իր նըպատակն.
 Միտքը Մարդուն՝ անտարակոյս
 Հոն տեղ ունի,
 Արդէն բացած հըզօր քեւերն.
 Իր անպարփակ,
 Մինչեւ հեռու միգամածներ
 Կը սաւառնի:

Բնութիւնը ծով է անսահման,
Այդ ծովուն մէջ մենք կը սուզուինք,
Սակայն պիտի չը կորսուինք՝
Յաւիտեանէ մինչ յաւիտեան:

Կեանքն մէկ է, Համանրագ,
Ու մենք «խագ»երն այդ նըագին...
Կեանքն է վրձն մի պատարագ,
Ամեն էակ, ամեն անհատ
Մաս կը կազմէ
Այդ սրբազան
Պատարագին:

Մէկ է Կեանքը,
Մէկ է նաեւ Ակը Կեանքին,
Մայր Բընութեան անմահ Ոգին,
Կը բըխինք մենք այդ Ակունքէն
Ուղղելու անհուն դաշտերն
Տիեզերքին...

Պիտի դառնանք օր մ'անպայման
Նորէն Ակին,
Ու հոն ըզմեզ գըտնենք լըման:

Մ. ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ

(Շար. 2 եւ վերջ)

